

Foto: Colourbox

Apportering starter som en leg

I dette og de næste numre af Jæger vil jeg kaste mig ud i et stort og meget komplekst område. Samtidig er det et område, der har kæmpe betydning for os, både som jægere og som jagthundeejer – nemlig at vi medbringer en egnet apporterende hund på jagt med haglgevær.

Tekst og foto: Henrik Vestergaard Hove-Nielsen, jagthundekonsulent

HUND: Af § 24 i bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning fremgår: ”Ved jagt med glatløbet haglgevær på ikke klovbærende vildt på og fra landarealer og i rør- og sivbevoksninger skal egnet apporterende hund medbringes”. Med andre ord, der skal på disse jagter medbringes en jagthund, som kan apportere, således at vi får alt vildtet med hjem.

Nu har vi således defineret målet og skal dermed have fundet vejen dertil. Indlæringen af apportering er for nogle lang og besværlig med mange chikaner og bump på vejen. For andre er det en kort tur, ligeud ad landevejen. Som med alle andre momenter i uddannelsen af jagthunden er der rigtig meget, der har indflydelse på, hvor hurtigt og hvor let vi kommer i mål. I

dette første afsnit af ”Apportering fra hvalp til jagthund” vil jeg komme med råd og vejledning til at få startet øvelsen op og forhåbentlig komme godt i gang allerede i forbindelse med hvalpe-motivationen.

Leg bliver gjort til læring

Hvalpemotivation er et spørgsmål om at gøre leg til læring, men inden vi kommer så langt som til at kikke på egentlige øvelser, vil jeg starte med en kort opsummering af en her tidligere bragt artikel om fundamentet i uddannelse af jagthunden. Først og fremmest er det vigtigt at erindre, at jagthunde er avlet målrettet deres racespecifikke instinkter. Dette betyder, at alle jagthunde har et medfødt instinkt til at jage byttet og bringe det

hjem til hulen. Dette medfødte instinkt skal vi så evne at udnytte til en apportering.

For at komme så langt skal vi ikke være blinde for, at vi ved skjult læring eller direkte forkert indlæring ofte får skabt større problemer for os selv, end godt er. Lad mig derfor starte med elementerne i at skabe et godt forhold mellem hund og fører. Kærlighedskrav-og konsekvens er nøgleordene. Hvis vi ikke er konsekvente i hele vores omgang med hvalpen, både til hvalpemotivation i jagtforeningen og i hjemmet, kan det skabe frustrationer, som til sidst ender med, at vi straffer hvalpen.

Eksempelvis når hvalpen ”apporterer” alt, hvad den kan finde, lige fra de dyre løbesko til børnenes legetøj, så

Ros er den vigtigste grundregel. Så når hvalpen returnerer med appor-
porten, roser du.

ender det ofte med et "nej" og stor irritation. Jeg har set hunde, der på den baggrund har mistet lysten til at appor-
tere. Ligeledes har jeg set hjem, hvor "hundelegetøj" i store
mængder ligger til fri afbenyttelse for hvalpen, så den selv
kan vælge, med samme resultat som førnævnte eksempel.
Jeg er klart af den opfattelse, at konsekvens er at skabe
trygge og sikre rammer for hunden, så man minimerer mu-
lighed for fejl.

Derfor: Kommer hvalpen med noget, den ikke må, så ros
den meget, og sørg for, at det ikke kan gentage sig. Dette
enten ved at hvalpen ikke kan få fat i noget, den ikke må, el-
ler ved at skabe et rum (værelse eller gang med hundegitter
– stort bur eller lign.), hvor hvalpen kan få ro. Når der så er
overskud i familien til at have fokus på hvalpen, så laves leg
til læring.

De tre regler

Allerede når hvalpen er kommet ind ad døren til det nye
hjem, kan apportering i princippet leges ind ved at udnytte
hundens medfødte instinkt. Det vil jeg dog kun anbefale,
hvis viden og erfaring kombineret med god tid er til stede.
Der er mange ting, som en lille ny hvalp skal forholde sig til
ved ankomsten til det nye hjem.

Første og meget vigtige regel er ros, eller rettere sagt
megen ros, når hvalpen kommer tilbage med noget til dig.
Den skal fra første dag erfare, at du er den bedste i hele ver-
den, når den kommer med noget i munden. Dette vil følge
hvalpen resten af livet.

Anden regel er, at det skal kunne betale sig at komme
tilbage. Hvis legen stopper, straks den er begyndt, vil hvalp-
en hurtigt søge andre i familien, eller den vil følge sit natur-
lige instinkt og løbe i hulen (kurven – buret osv.) med byt-
tet, også selvom hvalpen får ros. For at det skal lykkes, bruger
jeg i hvalpemotivationen "to af samme slags". To ens

bolde, to ens mini-dummys, to ens tøjbamser osv. Grund-
en til dette er, at hvalpen ikke skal få lyst til at prioritere et
emne højere end et andet.

Tredje regel i denne fremgangsmåde at "lege" appor-
tering på er, at jeg aldrig kaster en ny apport, før den første er
afleveret til hånd. Det er for mig vigtigt, at hunde fra star-
ten lærer, at alt skal afleveres til hånd. Når dette i forbin-
delse med hvalpemotivation "leges" ind i hvalpen, minime-
rer vi muligheden for fejl senere.

Hjælp hvalpen

Nu er det jo lettere sagt end gjort, men det er som alt andet
tilladt at guide og hjælpe hvalpen. Når jeg, siddende på gulvet
i stuen, triller en bold, er det ikke længere væk, end at hvalp-
en er i tæt kontakt med mig. Bolden kan tidligt nok blive
smidt fra stuen til køkkenet med de skader, det kan medføre.
Straks hvalpen tager bolden i munden, animerer jeg den
(ikke overdrevent) til at komme hjem igen. Jeg roser hvalpen
både verbalt og fysisk ved at lade den komme op til mig.

Jeg sørger for at hjælpe hvalpen ved hele tiden at holde
den ene hånd således, at hvis hvalpen slipper bolden, så
lander den i ni ud af 10 tilfælde i min hånd. Herefter finder
jeg den anden bold frem og triller den i modsat retning af
den første bold. På denne måde finder hvalpen ud af, at det
kan betale sig at komme hjem, og at legen ikke er slut, før
den næsten begynder.

Hvis hvalpen i forbindelse med "legen" vælger mig fra og
løber i buret eller kurven, er det, fordi jeg ikke har været
dygtig nok til at læse, hvornår hvalpens motivationskurve
knækkede. Dette er sket for mig og vil ske igen, men med
summen af gentagelser bliver jeg bedre og bedre til at læse
min hvalp og forstå, hvornår toppen af motivationskurven
er nået.

Altså: Stop legen/træningen, før hvalpen bliver træt.

Kun en blandt flere måder

Der er mange forskellige måder at starte sin hvalpemotiva-
tion på, men ovennævnte er en mulighed blandt mange til
at komme i gang med apportering. Det er vigtigt at finde
frem til, hvad der motiverer dig og din hund til i fællesskab
at opnå et godt resultat.

I næste nummer af Jæger vil jeg beskrive, hvordan jeg
ændrer vilkårene og udnytter et bord til indlæringen af ap-
portering.

Knæk og bræk med træningen!

hvh@jaegerne.dk

Hvalpen skal lære, at den altid afleverer til hånd. Hjælp den til for-
ståelse af dette ved at placere din hånd under appor-
ten, når den er tilbage hos dig.